

LA IL·LUSTRACIÓ

Preu:
UNA
pesseta.

LEVANTINA

REVISTA ARTISTICH-LITERARIA
DE

CATALUNYA, VALENCIA, BALEARS Y ROSSELLÓ

Any II

Barcelona, 16 de Febrer de 1901

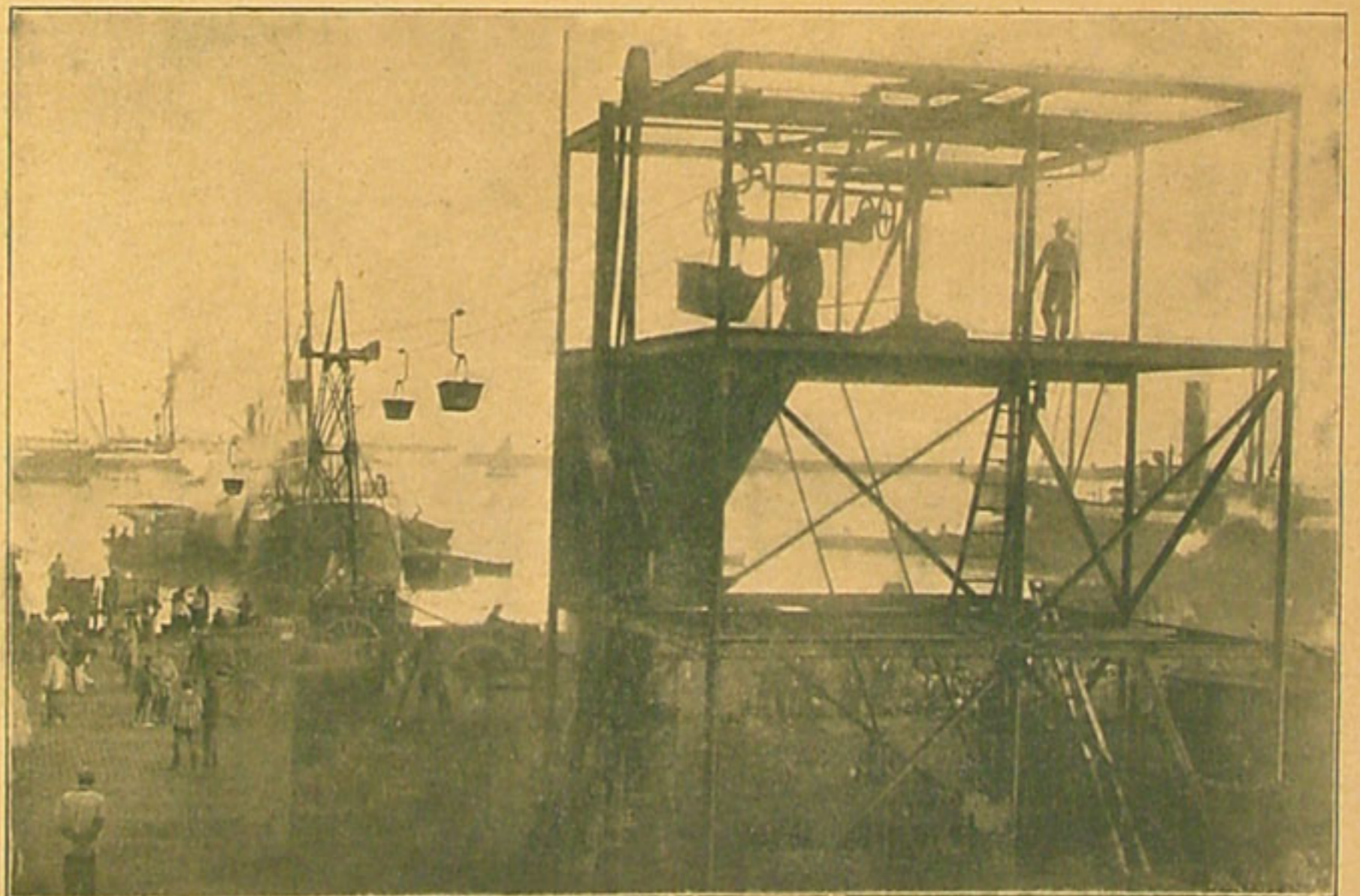
Núm. 8

SUMARI

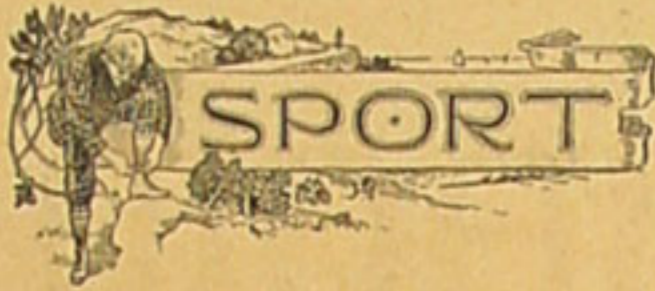
GRAVATS: S. A. R. Donya Maria de la Mercé de Borbón, princesa de Asturias. — Don Carles de Borbón y Borbón, marit de la princesa. — D. Lluís Ferrer-Vidal y Soler, actual president del «Foment del treball nacional». — Joseph Verdi, eminent músich italià. — Los nous reys d'Inglatera: Lo rey Eduard VII y la reyna Alexandrina. — Proclamació del nou rey d'Inglatera Eduard VII. — Enterro de la reyna Victoria d'Inglatera. — Es la guardia que passa, quadro de B. Lemeunier. — Port de Barcelona: Aparell mecánich pera la descàrrega de carbó mineral. — Balaguer y'ls felibres (grupo fotogràfich). — Títul de felibre d'En Balaguer. — Saló de Cent de Barcelona durant lo Jochs Florals de l'any 1868 (dibuix de París). — Emblema del «Felibrige». — Emblema de la «Cigalo». — Escut de la «Escola parisenca del felibrige». — Emblema de la «Societat felibrenca» de París. — Capsalera del «Aioli». — Gent de casa, per Mariano Foix. — Caricatures.

TEXT: Crònica de Catalunya, per Ferrán Agulló y Vidal. — Joseph Verdi, per X. — Lo senyor Baldomero, per E. Boixet (ilustracions de Apeles Mestres). — Beu sense por (cansoneta), per Sebastià Farnés. — Al batre'ls canyots (itili), per Salvador Guinot y Vilar. — Germanor catalano-provençal, per Víctor Oliva. — Nostres gravats. — Sport, per J. Elías Juncosa. — Revista de teatres, per L. F. — Bibliografia. — Curiositats y passatemp. — Anuncis.

MODÉS: Crònica parisenca, per Juliette. — Nostres figurins. — Consells pràctichs.

PORT DE BARCELONA. — APARELL MECANICH PERA LA DESCÀRREGA DE CARBÓ MINERAL.

Lo foot-ball á Barcelona.—Epoça passada y present.

Exposades algunes lleugeres idees sobre lo que es lo *foot ball*, aném á referirnos ara exclusivament á la nostra ciutat. Los *sportmen* de veritat, es á dir, los qui no ho sían de quatre dies, recordarán de segur ab gust aquells partits del atlètic joch de que'ns ocupém, que molts diumenges á la tarde tenian lloch casi devant de la porta del Hipodrom, en un magnífich camp situat darrera de *can Pepet*, ab qual nom se coneix dit lloch. Fa uns set anys, si mal no recordém, que cada diumenge se congregava allí bona part de la colonia inglesa de la nostra ciutat, composta de alguns jugadors de *foot ball* (avuy alguns d'ells al cap dels Clubs) ab los qui alternavan alguns esforçats socis del Club de Regates, campions llavors del rem y avuy ja retirats de les lluytes sportives, fent tots ells animadíssims partits, que acudían á presenciar no solament un considerable nombre d'elegants *misses*, sinó també molts que com nosaltres se deixen per tot lo que es sport en totes les seves manifestacions.

Més tart se feu també tota aquella serie de partits en lo centre de fusta del Velodrom de la Bonanova, que es un magnífich camp de *foot ball*, combinats ab les carreres de bicicletes que allí s'efectuavan y ab altres espectacles interessants.

Y donada una ullada á n'aquells temps, parlém del grandiót moviment actual, que fa que cada diumenge se'n façan tres y quatre partits entre'ls diferents Clubs, y que hajan sortit com per art d'encantament camps de joch que atrauen al *gras públich* los dies de festa.

Donchs bé, fa poch més d'un any cridats pel Campió suís de *foot ball* y amich nostre J. Gamper, s'aplegaren al seu voltant una manió d'entusiastes del seu país, alemanys, y compatricis nostres ab los qui s'apuntá molt aviat lo *Team* (1) inglés y

(1) Bando.

À FRANÇA

—Que portin lo pitet enlayre ó avall m'es igual: però ¿per qué'ls tractan de diferenta manera?

baix la presidencia de don Galderich Nild, fundaren lo primer Club en nostra ciutat, lo «Barcelona *foot-ball* Club», en quals llistes s'apuntaren bon nombre de jovers reclutats en los Clubs ciclistes, de regates, gimnassis, etc., y començaren á fer partits d'ensaig al dit Velodrom de la Bonanova.

Poch després se fundá lo Club Catalá, format per jovers del nostre país, que competí ab lo primer en los seus partits, celebrantse diferents matches entre'ls dos Clubs y lo dit *Team* inglés, quals partits eran sempre presenciats per un nombrós públich que cada diumenge acudia al Velodrom de la Bonanova y al camp de *can Tunis*, ahon se feyan partits simultanis, seguintse sempre ab interés llurs diversos incidents.

Després, ab elements provinents d'una escisió del Club Catalá se formá lo *Team roig*, preliminar del «Hispania Athletic *Foot ball* Club», que's fundá al començar la present temporada. Aquesta s'ha iniciat ab un moviment vertaderament extraordinari á favor d'aquest atlètic sport.

Lo nombre de Clubs que s'hi dedican ha aumentat, haventhi á més dels dits, lo «Santanach», la «Societat Espanyola» y «Franco Espanyola.» En aquesta ciutat los jugadors son més entusiastes cada día y'l públich s'interessa cada día més pel joch.

En lo vinent número parlarém de cada Club, de la seva vida, concursos pendants, etc., etc.

J. ELIAS JUNCOSA

REVISTA DE TEATRES

Novetats: *La gent del ordre*; *El secret de Elena*.—Tívoli: *La adoració dels pastors*; *Trista aubada*; *Nit de Nadal*; *El llop pastor*.—Eldorado: *Espana en París*; *Sandías y milones*.

La gent del ordre se titula un drama estrenat en lo teatre de Novetats, original d'en Jacinto Capella.

No cal pas ésser gayre fort en assumptes de teatre per conèixer á primera vista que *La gent del ordre* es obra d'un autor novell y jove. Tot lo drama es una diatriba contra la societat. La societat ha estat sempre la metexa: una serie de convencionalismes, de rutines, de llochs comuns d'hipocresies, que rodan al voltant del individualisme egoísta.

Quan un hom entra á la edat madura s'adona de que tot axó es una malaltia crònica é incurable de la societat y ja no se'n preocupa; però á la gent jova que comença á entrar en la vida la exasperan totes aquexes rutines, tots aquexos motllos y's llençan al camp igual que Don Quixot, empunyant la llança, disposada á *desfacer* aquests *entuerto*s. Tal efecte'ns feu la obra del senyor Capella. Durant los tres actes del drama, los personatjes no fan més que filosofar, criticant tot lo existent, y en aquesta feyna l'autor s'oblida del assumpte principal, de modo que fins al darrer terç del segón acte no dona á conèixer la trama de la obra. Lo drama peca, donchs, de difús; té, no obstant, algunes escenes mogudes y algún dels seus personatjes está ben dibuxat.

En lo mateix teatre se va estrenar una comedia dramática en tres actes y en vers castellá, original

del autor valenciá senyor Fola Itárbide, que du per títol *El secret de Elena*. Está ben versificada y hi há algunes escenes d'interés dramátich, però que decauen perquè tota la acció, un xich difusa, dona toms al voltant del Secret d'Elena, sens que'l públich arrivi á enterarse d'aquest secret. Los actors y actrius vestiren l'obra molt ricament.

En lo Tívoli s'estrená *La adoració dels pastors*, del nostre gran poeta Mossén Jacinto Verdguer, ab música d'en Enrich Morera. Lo públich tributá á n'aquesta obra grans aplausos, y la premsa n'ha fet grans elogis. Ni uns ni altres li regatejém nosaltres: lo únich que censurém es que haja estat portada al teatre. La part literaria es digna de tot encomi, però posada á les taules no resulta ni s'aprecia tot lo valer de l'obra, y'l treball del poeta es gayre bé feyna perduda. *La adoració dels pastors* comença ab una veu y uns chors interiors que, ab la música no se sap lo que diuen.

Aparexen després un pastor y dos rabadans, y casi tot lo que enrahonan va acompanyat de música que casi ofusca la veu dels actors y no pot apreciarse lo que parlan, y, per fi, acaba ab la adoració en lo portal de Betlém, hon los chors de pastors cantan, y tampoch se poden apreciar les belleses de la poesia, de modo que per al públich lo treball del poeta es nul, ja que no pot sentir lo que l'autor ha posat en boca dels personatges. La obra de Mossén Verdguer, per á ser llegida, molt bé, però no es representable, y posada en escena se li fa perdre tot son valor. Aconsellém á la Direcció del Teatre Líric Catalá que tinga present allò de: á Deu lo que es de Deu, etc.; que aplicat al cas vol dir: al teatre lo que es del teatre y al llibre lo que es del llibre.

La segona de les obres estrenades en aquell teatre se titula *Trista aubada*, lletra d'en S. M. Folch y Torres, música de don Salvador Bartolí. Lo llibret demostra la gran falta d'experiencia teatral en son autor, puix si bé la idea que enclou es bonica, está desenrotllada pobrement. La música es bastant acceptable y revela en son autor facultats que ab la práctica y l'estudi arribarán á fer d'ell un bon músich. La obra fou ben rebuda pel públich, y ses autors cridats á la escena.

Nit de Nadal se titula una altra obra estrenada en lo meteix teatre, com podía titularse *Nit de qual-*

UNA NOVA ASSOCIACIÓ

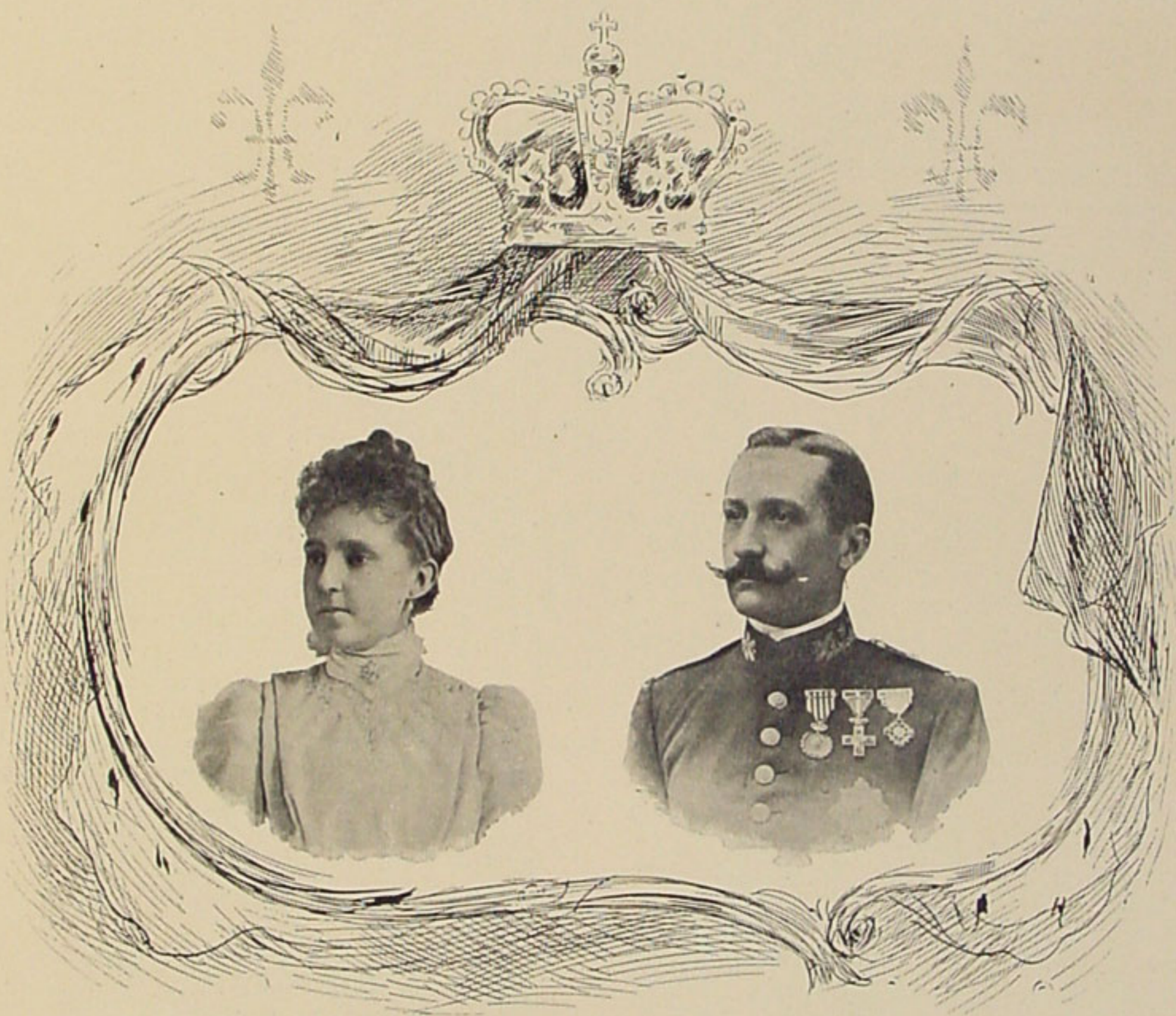
—¿La devém permetre nosaltres?
(*Le Rirt.*)

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

ANY II.

BARCELONA, 16 DE FEBRER DE 1901.

NÚM. 8.

S. A. R. DONYA MARÍA DE LA MERCÉ DE BORBÓN
PRINCESA DE ASTURIAS.

DON CARLES DE BORBÓN Y BORBÓN
MARIT DE LA PRINCESA.

CRONICA DE CATALUNYA

HA *rigut* la Candelera y'l fret es viu en tot Catalunya: les muntanyes van vestides de blanch y la gebrà envidria les plantes de les hortes més arresserades. Es lo que som un dels hiverns més frets que hem passat de molts anys ençà, mes per sort ha vingut endarrerit y ja'l sol combat triomfalment les alenades de les serres, y'ls atmetllers florits y'ls botons inflats dels cirerers y les poncelles dels roserars anuncian que la Primavera s'acosta.

Altrament lo mes de Carnestoltes no es pas lo que era: diuen los qui'ls corren, que'ls balls de disfrees d'ara no s'assemblan pas gens als d'altres temps del bon humor y l'alegría. Jo no sé si ho fa que, com deya en Larra, ara tot son disfrees y tot l'any es Carnestoltes: lo cert es que'l Rey de la Broma ha baxat molt de tó: s'ha constitucionalisat y'ls ministres responsables no n'endevinan ni una: les parodies seguexen als originals.

* *

La quinzena teatral no es pas de les més dolentes. A Novetats han reprodutit ab gran èxit un dels millors dramas d'en Angel Guimerà: *La Festa del Blat*, obra que no fou prou compresa quan va estrenarse fa cinch anys a Romea: en Borrás hi fa una creació de les seves y la Delhom ha sapigut trovar lo tipo de la protagonista.

La gent del ordre, que'ns ha donat a conèixer la metexa companyia, es una comedia dramática d'en Jacinto Capella, feta ab un desprendiment y una seguretad que no tenen pas tots los bons autors quan començan. Si bé es un xich *cria* de dicció, y una mica esllanguida d'acció, lo diàlech y les escenes tenen una vivesa de mestre, que denota grans condicions en l'autor. Lo final, de molta força dramática, es aplaudit ab justicia. Lo senyor Capella's farà un bon lloch en la escena catalana.

Lo «Teatre Liric» ha estrenat un preuat quadro plástich del nostre gran poeta místich Mossén Jacinto Verdager: se titula *L'Adoració dels Pastors* y es una delicada poesia ilustrada pel mestre Morera ab música ben escayenta y catalana. L'efecte de reculliment y encís que produhí en lo públich, no's pot descriure; fou una sensació íntima, delicada; la evocació del gran miste-

ri de aquella nit de bellesa suprema que feu trontollar lo món antich y en la qual nasqué, ab un Deu, un art nou y una nova civilisació, una religió de caritat y consol, de perdó y d'esperança.

A *L'Adoració dels Pastors* han seguit *Trista aubada*, lletra d'en Joseph M. Folch y Torres y música de S. Bartolí y Soler, y *La Nit de Nadal*, d'en Jordá y en Morera, obres no prou afortunades, més en les que s'hi veuen bones qualitats y tendencies.

Lo «Teatre Liric Catalá» es ja un fet: no més falta que no vingal cansament y que la empresa procuri cercar actors que a la bona voluntat de treballar hi aportin més condicions escéniques que'ls d'aquesta temporada.

* *

Al escriure aquesta Crónica corren mals vents: l'ayre es de gropada y de ponent ve'l soroll de trons llunyadans. Lo meteix pot resoldres ab quatre gotes que ab un xáfeh fort.

La tensió de l'atmósfera es gran y'ls senyals son dolents.

Veurem.

* *

La Societat Filarmónica, que ensenya y dirigeix lo mestre Crickboom, donal dia 6 son anunciat concert dirigit pel mestre alemany Weingartner. La màgica batuta del gran intérprete de Beethoven y Wagner axeca al públich en deliris d'entussiasme. La *Quinta Sinfonia*, ja popular a Barcelona, fou una revelació: lo concert de la Filarmónica, farà época en nostra ciutat, ja que foren unánims los judicis de la premsa diaria al ocupar-se de aquella hermosa sessió musical.

* *

L'orquestra del Gran Teatro del Liceu y l'Orfeo Catalá han anunciat ja'ls concerts de Quaresma, que tan gran èxit obtingueren l'any passat. Lo repertori es escullit y s'anuncia la vinguda d'en Strauss a dirigirlos.

FERRÁN AGULLÓ Y VIDAL

DON LLUÍS FERRER-VIDAL Y SOLER
ACTUAL PRESIDENT DEL FOMENT DEL TRAVALL NACIONAL.

JOSEPH VERDI, l'eminent músich italià, nasqué a Roncole (Ducat de Parma), lo dia 10 d'octubre de 1813, en una miserable y solitaria casa de pagés. Fill de pares pobres, com tants altres homes distingits en los variats rams del saber humà, puix sembla que la pobresa sia'l gresol hont se purifican y perfeccionan les inteligencies privilegiades, va ocupar lo setial més enlayrat de la música y omplí ab ses inspirades obres los cartells dels primers teatres del món per espay de mitja centuria.

A vuyt anys rebé les primeres lliçons del mestre Baistrocchi, y tres anys més tart era organista de Roncole. Al cap de poch, passá a Busseto, hon començá ja a ferse conéixer fins a trovar un decidit protector en lo mestre Barezzi, que acabá per cedirli la presidencia de la Societat Filarmónica de Busseto.

A dinou anys, ab l'ajuda d'aquell y un modest subsidi del Municipi de Busseto, aná al Conservatori de Milán a perfeccionar y completar sos estudis. Allá fou rebut desdenyosament pels mestres; mes ell seguí son camí y no trigá gayre en donar al públich ses primeres creacions.

Començá modestament com tants

JOSEPH VERDI

NAT LO 10 OCTUBRE DE 1813. — † 27 JANER DE 1901.

altres, component marxes, romanes, sinfonies y música sacra y ja de llavors ençà se parla d'ell ab elogi, y ab poques alternatives aná produhint multitud d'obres començant pel *Nabucco*, estrenat a la Scala de Milán lo 9 de març de 1842, y seguint ab *Ernani*, *Il Duc Feriari*, *Giovanna d'Arco*, *Alzira*, *Attila*, *Macbeth*, *Rigoletto*, *Il Trovatore*, *La Traviata*, *Un ballo in maschera*, *Don Carlos*, *Aida*, *Otello* y *Falstaff*, presentada per primera volta en lo meteix teatre de la Scala'l 9 de febrer de 1893.

Es lo d'en Verdi un dels pochos noms que la gloria no abandona un sol moment, y ab ell ha perdut Italia un de sos fills més ilustres del sigle XIX, y'l món musical una de les estrelles de primera magnitud.

Sa fama acabá de solidarse ab la fundació per ell a Milán d'una casa-refugi, hon pujan acullirse'ls músichs y autors dramátichs que arrivin a la vellesa sense medis de subsistencia. ¡Bella mostra de caritat de qui, havent nascut pobre arrivá per sos mérits al punt culminant del art y de envejable fortuna, fins a morir plorat per tothóm lo 27 de janer d'aquest any!

X.

LOS NOUS REYS D'INGLATERRA

LO REY EDUARD VII.

LA REYNA ALEXANDRINA.

LO SENYOR BALDOMERO

QUAN varen dir-me que'l senyor Baldomero era mort y enterrat, gayre bé vaig sentirho. Y poso'l «gayre bé» perquè d'ençà que sento sobre la meua esquena'l pes dels anys sento també una mena d'indiferència per totes les desgràcies que no'm tocan de molt aprop. Y després, ben mirat, no crech tampoch que sia una desgràcia per aquell bon home l'haverse despedit d'aquest món de llàgrimes: no está mil cops millor dins d'aquell ninxo del Sud-Oest, ab tan bon sol, tan bones vistes y tan bons ayres, que dins d'aquell quart pis tan ronech tan trist y tan pudent del carrer de Tantarantana, ahon s'havía fet més tips de miseria y d'amargor d'ànima que de pa y d'alegría? Digan lo que vulgan, hi há cops en que un hom fá un gran negoci'l día que s'en va á can Pistras.

Lo senyor Baldomero era sastre; un sastret de quarto'l rengle, sense aptituds y sense vocació; treballava bastant malament y ab molt poques ganes; però, com ho feya baratet, s'havía pogut assegurar una parroquia que, encara que limitada, li proporcionava'ls medis de no morir-se de fam ell y la seva dona; parroquia de menestrals pobres y poch exigents en materies d'elegancia; gent que no miravan prim y se tenfan per satisfets quan los pantalons no sortían massa curts ó l'americana massa estreta.

De lo únich que se li quexavan los seus clients era del temps que'ls hi feya passar avans d'enllestirlos'ls trajos encomanats. May ho acabava de tenir á punt. Qualsevol hauría pogut creures que'l senyor Baldomero anava carregat de feyna y que no podia donar l'abast, ó bé que la gandulería se'l menjava y que passava al carrer ó al café les hores necessaries per al treball. Però no hi havia res d'axó. Si'l sastre feya tan sovint cremar y consumir als seus parroquians, no era per excés de feyna, ni per excés de mandra, ni perquè li agradés rodar per aquests mons de Deu. Era senzillament per que la naturalesa l'havía dotat d'un esperit contemplatiu y somniador. Ademés, tenfa una afició boja per la lectura de les noveles caballeresques y d'aventures, plenes de personatges y de fets y de coses de sigles enrera. Y tot axó feya que'l pobre home passés hores y més hores, assegut davant de la seva tasca, parat de mans, lo cap ple de cabories, los ulls perduts en la vaguetat de sos somnis. Y alguns cops era

tan pregonia la abstracció del senyor Baldomero, que ni s'adonava de la presencia de la senyora Mónica, la seva muller. Y pegava un bot de sorpresa y de por sobre les seves cames encruades, á estil de moro, sentint una veu agra que cridava:

— ¿Se pot saber lo que fas, babau, ximplet, somfa truytes?... ¿Axó es la manera de treballar?... ¿Que potser esperas que cayga una dobleta de cinch duros del sostre?... Sembla impossible que un home que s'ha de guanyar la vida tinga tanta mandra...

Allavors lo senyor Baldomero, tot mústich y avergonyit, tornava á agafar les estisores y l'agulla, y ple de tristesa se ficava de cap y de nou dintre de la prosaica realitat de sa existencia.

⚡ Apart de les estonetes de ficticia felicitat en que'l capficavan sos allunyaments del món real, lo senyor Baldomero havia

trovat lo medi de ser positivament feliç, tres dies al any, ó millor dit, tres tardes del any: les tres tardes de Carnestoltes.

Axís que s'acostava aquell temps d'esbarjo y de disfrega, lo sastre feya'ls seus preparatius y sens dupte era allavors la sola ocasió en que's posava á treballar del seu ofici ab verdader delit. Però treballava per ell, no més que per ell; no per cap parroquia: al millor d'ells que hagués vingut, en aquell moment, á encarregarli un vestit, l'haguera engegat á dida. Dins del cervell escalfat del senyor Baldomero no hi havia allavors, ni hi podia haver lloch més que per un objecte: lo de confeccionarse per a sí meteix un trajo de *Conde* que lluhiria per les Rambles, passeigs y carrers de Barcelona.

Per espay de vuyt ó deu dies no pensava'l bon home en altra cosa, y des del matí fins á la nit passava les hores mirant gravats, tallant y retallant, cosint y descosint troços de vellut, de seda y de llustrina, blaus, vermells, grochs, verts, tots baratets y procedents de saldos. Ab aquests elements, unes mitjes de punt de color de canari, unes çabates d'època que li havia regalat la Pelegrina Malatesta, una espasa de çaçoleta adquirida als encants y chambergo sobre'l qual onejava una ploma blanca de tres pams de llarch, un xich ratada, s'arreglava'l sastre una disfrega de lo més llampant que's puga desitjar. Arrijava'l diumenge de Carnestoltes y axis que tocavan les tres de la tarde, surtía de casa vestit de cap á peus, ufanós y serio, tan insensible á les mofes de la seva muller que'l tractava de beneyt y de ximple, com á les rialletes y indirectes dels vehins.

No era molt á propòsit la figura del senyor Baldomero per á lluhir aquell trajo de temps passats. Magre, molt magre, ensorrat de pit, y les cames no massa dretes, son físich no ofería un conjunt dels més estètics; sa fesomia tampoch portava cap segell aristocràtic ni arrogant; era una fesomia d'home de bé, axó sí, ab quelcóm d'embadalit y d'ignocent, però res més. Vestit d'aquella manera semblava senzillament un corista d'òpera barata que hagués perdut l'esma pels carrers. Però no s'ho pensava ell axis; ple de convicció, impassible y seré com si's tractés de desempenyar un sacerdocí, caminava aquella tarde del diumenge y les dues següents, hores y més hores, anant d'un costat al altre, ab lo cap dret, la mà esquerra sobre'l pom de la espasa, sense seure ni fer cap mena de broma, per arribar á casa seva entre nou y deu de la nit, cansat, marejat, los peus adolorits, les cames capolades, però'l cor dítxós y l'ànima aflagada per totes les estranyes visions qu'havia passejat per mig Barcelona.

— *Hola!*... ¿ja ets aquí?... ¿Ja t'has cansat de fer lo burro per aquests mons de Deu?... — li preguntava la senyora Mónica, mirantse al seu marit ab expressió de menyspreu y de fástich.

— ¿Qué tal senyor Baldomero? — feya alguna vehina ab tò irónich; — ¿s'ha divertit molt?—

Divertirse!... Com si may s'hagués ell proposat un fi tan baix!... Y qué poch lo comprenían aquelles dones! Divertirse!... No: lo que feya'l senyor Baldomero era aprofitarse d'aquells dies d'esbarjo popular, de bojería pública, per á donar fins á cert punt, fins allà hon podia, cos y realitat als somnis de que sempre tenia umplert lo cervell enterbolit y engrescat á força de lectures novelesques. Dintre del infeliç sastre hi havia dos sers completament oposats: un ser real y positíu, nascut en la

pobresa, vivint en la pobresa y que havia de morir en la pobresa: un home pertanyent a una esfera social humil, condemnat a un ofici prosaich, que ni tan sols li assegurava'l benestar y l'obligava a viure entre genteta; un menestralet, en una paraula... Hi havia també un altre ser purament imaginatiu, que a les hores de vaga, en los moments que la realitat brutal de la existencia no'l treya fora de casa, ocupava'l lloch del ser real y consolava al senyor Baldomero de les miseries y tristeses del món.

Un cop ficat dins del trajo de *Conde*, al véures cobert de teles llampants y virolades, al sentir sota sos dits lo pom d'una espasa de debó, li semblava al sastrinyoli que havia canviat de pell, de personalitat, de posició social y de sigle. Ja no era ell mateix; era un altre; era tan aviat un gran senyor espanyol exit d'una novela d'en Fernández y González, com algún noble francès escapat d'un llibre d'en Dumas, pare; un Duc d'Osuna que's passejava sol, d'incògnit, pels carrers de la ciutat, ó un d'Artagnan que's barrejava ab la multitud per matar lo temps y esperar l'hora d'anar a un desafió ó a una cita amorosa. Ab tan estranya ilusió, fent esforços per enganyarse a sí mateix, empatollantse dintre del seu magí tota un'altra novela en que, naturalment, representava ell lo gran paper. Y d'aquesta manera, somniant truytes, com deya la senyora Mónica sense sospitar fins abon arriavan les cabories del seu marit, corria lo senyor Baldomero d'aquí enllá, buscant de preferencia'ls carrers solitaris de la vella ciutat, abon lo silenci, la soletat y'l reculliment que hi regnavan afalagavan més son esperit fantasiós que'ls carrers céntrichs, plens de brugit y de cridoria.

Altíu y feréstech, may se'l va veure respondre als sentiments de fraternitat que en los tres jorns de Carnestoltes se professan y's demostren quants duhen una disfrega sobre'ls ossos y una ca-

tampoch brometes ni bogeries, bones solament per espatllar sos somnis: ab un gest malhumorat ó una rebufada se treya de damunt als importuns que sovint se venjavan d'aquest menyspreu insultantlo, posantlo com un drap brut.

Peró ell, indiferent, estórich, seguía son camí sense fer cas tampoch dels impropis de la quitxalla, dels crits de «vóltal!... vóltal!» que a cada punt brunzian a ses orelles. Més d'un cop un tronxo de col li passava ben aprop y algún tomaquet se li esclafava al clatell ó a la esquena, en mig de les rialles grosses dels mirons y dels badochs. Allavors sentia ell la rabia pujar-li al cervell y sa mà dreta feya un gest per empunyar la espasa, treurela de la vayna y empaytar com corresponia a un verdader cavaller a n'aquella murrialla; era lo que haguera fet en semblant cas un d'Artagnan, un personatge de novela qual-sevol, portant un'eyna al costat; peró en aquell moment psicológich se despertava l'ànima del sastrer, per a dir a l'ànima del *Conde*:—Ep, noy, cuydado, no faças bestieses que encara hi pendriam mal aquí... — Y'l senyor Baldomero se ficava a la butxaca'l seu coratge y seguía'l seu camí, contentantse ab dir a mitja veu: ¡Canallas, villanos, miserables!...

Y axó ho feu lo pobre home durant vint anys: fins a l'any passat. Se trovava molt malament lo diumenge de Carnestoltes, peró va dissimolarho a la seva dona y vestit ab un trajo nou vert y rosa, va sortir com de costum, a somniar pels carrers. Al caure la nit va haver de ficarse al llit, petant de dents y ab una punxada al costat, que semblava que li clavessen un ganivet. Se li declará una pulmonia de les del hú y aná la cosa tan depressa que'l dimars a mitja tarde ja estava de cos present.

Van portarlo al cementiri'l dimecres de Cendra, quan la gent se'n anava per aquests encontorns a enterrar lo Carnestoltes. Pobre senyor Baldomero!... S'ho tenfa ben guanyat.

E. BOIXET

(Dibuxos de A. Mestre.)

reta sobre'l rostre. Fugia ell desdenyós y fret de pierrots, arlequins, moros de cuyna, pagesos de secá, mariners de terra, clowns y demés plagues de la parroquia que se li acostavan cridant y esvalotant. No volia ell semblants companyies, ni volia

BEU SENSE POR...

(CANÇONETA)

Beu sense por, videta meva;
dintre del got hi há condensada
la força del Criador;
lliure l'esperit se mou sens treva;
beu, que'l bon vi les portes bada
per hon entra l'amor.

Bé prou qu'ho sé que tu m'estimes;
lo teu esguart prou m'ho declara

y'l teu front virginal;
bé prou qu'ho veig: mes tendres rimes
fan resplandir ta hermosa cara
d'un'aua matinal.

Es per l'amor que parpellegen
a voliors les estrelletes
per tot l'inmens espay;
mentres les aus se'l xerrotegen,

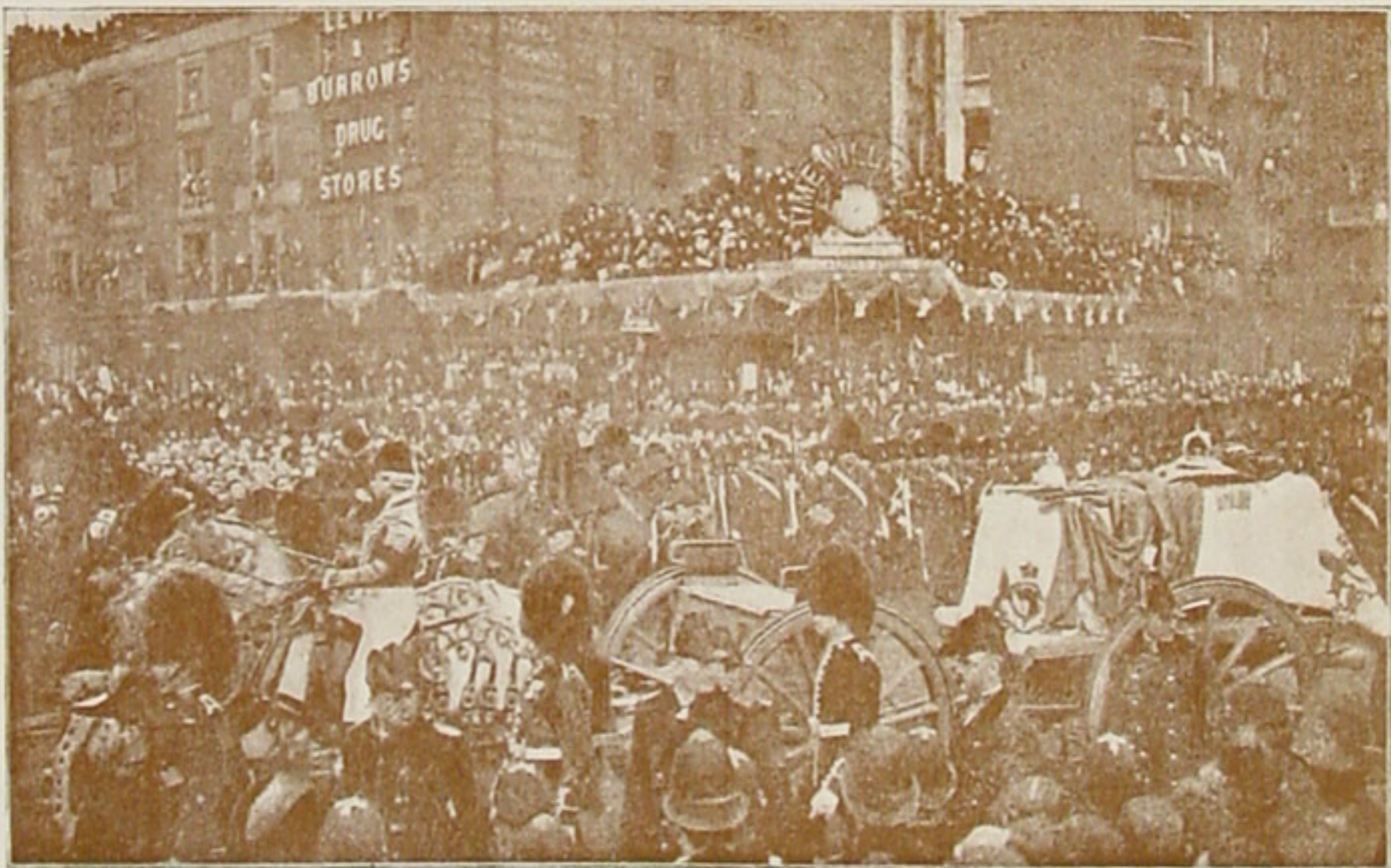
vessen llur flayre /es floretes
en amorós desmay...

Beu sense por, videta meva;
dintre del got hi há concentrada
la força del Criador;
lliure l'esperit se mou sens treva;
beu, que'l bon vi les portes bada
per hon entra l'amor.

SEBASTIÀ FARNÉS

PROCLAMACIÓ DEL NOU REY D'INGLATERRA EDUARD VII.

ENTERRO DE LA REYNA VICTORIA D'INGLATERRA.

ES LA GUARDIA QUE PASSA, QUADRO DE B. LEMEUNIER.

AL BATRE'LS CANYOTS ⁽¹⁾

(IDILI)

I

QUELL any no feren era en l'alqueria del sinyó Joan de Cecilia, y'l blat que's sembrá en los alters de Fradell lo bateren en la era que'n lo troç de dalt tenia'l seu amich y vehí Vicent lo Guimerano.

Benvolguts eran los Cecilies en ca'ls Guimeranos y be pagavan aquells lo voler que estos d'antich los mostravan. Quan los Cecilies no tenian melons, may los ne feen falta'l día de Nadal, si'ls Guimeranos n'havían cullit aquell estíu; y del codonyat que, segons vella costum, feen tots los anys en ca Cecilia sempre'n tastavan en ca'ls Guimeranos, perque sabían que'l sinyó Vicent se xupava'ls dits si'ls dies de festa li donavan per á darreríes qualsevol llepolia. Y'l present d'uns á la mataña del porch, may faltava en casa dels altres. Escara que no er an d'una mateixa parentela, se tractavan y volfan com á bons parents, y en sembrades y batudes, y en totes les faenes de la horta, més que com á vehins s'ajudavan com si fossen germans.

Des de criós, juntets anaren y juntets juaren, per rostolls y per guarets, Sentet de Cecilia y Tomaseta la Guimerana; aguantant ella males cares y calpissots de Sentet y desfentse ell en acaronaments y çalameríes quan Tomaseta s'entristia.

Jove encara Sentet, més crescut y robust per naturalesa, començá á dependre les faenes de la llaurança y les picaríes que'l tracte de la gent jornalera ensenya, més ni'l temps ni la mudança en lo viure gelaren aquell voler que en lo més amagat del seu cor sentia glatir per la Guimeraneta; voler pur com los coloquis de ddes ànimes benehides. Y no dexaren de mostrarse aquell voler en jochs y moxaynes, més ignocents que'ls besos del vent á les fulles d'un canyar, fins que Tomaseta, aquell capollet hermós, esclatá, y se tornava roja com un escarlátí, quan Sentet la mirava fixement.

Lo voler se torná quelcóm axina com veneració en Sentet de Cecilia; en aquell Sentet que, servint entre'ls homens, era un *chicuelo* destarifat y sense catxaça per á les xiques y'ls seus amichs.

Més l'últim día de la batuda, quan lo sol s'amagava fent carassotes darrera de les cres tes de les montanyes vehines, y uns agranavan la era y omplían los darrers sachs de blat, y altres ajudavan á Sentet á carregar l'empall per á durlo á la paller que, al cara-sol de la alqueria, estava fent son pare, notá'l fill de Cecilia que la Guimerana, cremada del sol com una codonyeta y xopada de suor, era més guapa que abans quan era xiqueta... ¡ah! y també notá que ara fugia de les seves mirades, com si cremaran, y les d'ella eran d'altra manera que en temps passat.

¿Cóm havia Sentet de lligar ab concert y be aquell baldm de carretada d'empall, si'ls seus ulls y'l seu pensament y l'ànima sencera estaban en Tomaseta, á qui prop tenia omplint sachs, y no en la faena del carro?

Sort que vingué á espavillarlo y tráurel d'aquell abobament la riälla ab que esclafiren tots los de la era al veure á la filla del sinyó Joseph, lo fuster de davant de ca Cecilia, dur de la alqueria del Guimerano dos cudols de la bassa, dins d'un sach, creent la pobra que duya'l motle de vidre del paller.

Mes quan després de sopar s'ajuntaren les ddes families en la alqueria del Guimerano, per á resar lo rosari, Sentet torná á veures dominat per aquell abobament que la contemplació de Tomaseta li causá á la vesprada; passió d'ànim que no li dexá aclucar los ulls aquella nit, axó que estava molt cansat de la batuda, fins que l'alba començá á filtrar la tebia claror per los badalls de les portes de la alqueria y'ls pollastres cantavan *¡qué feu al llit!*, sens dupte perque'ls llauradors dexasen los llençols y's posasen á treballar la terra.

II

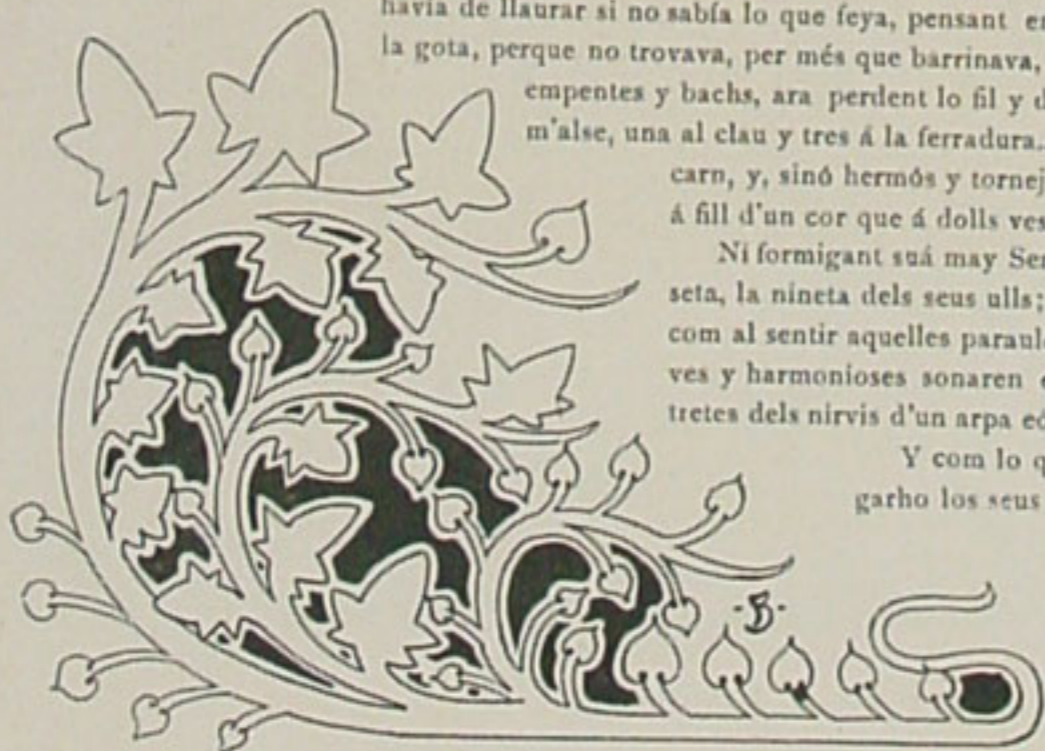
No era Sentet de Cecilia dels que's dexan conduhir per forces estranyes á la seva voluntat; conegué prompte que estava enamorat, fins á les calces, de Tomaseta y buscá ocasió d'exir d'aquell estat de *pato ferit* de l'ala, com ell deya.

Prompte la trová. Fou un día que sembravan fasols los Cecilies y'ls ajudavan los Guimeranos. Tomaseta anava darrera del forcat de Sentet que llaurava « com l'estudiant que buscava les brosses », segons li digué molt enutjat son pare. ¡Y cómo havia de llaurar si no sabia lo que feya, pensant en declararli'l seu voler á Tomaseta y suant la gota, perque no trojava, per més que barrinava, paraules que'l manifestaran! Mes á la fi, á

empentes y bachs, ara perdent lo fil y després tornantlo á trovar, ací caych y allá m'alse, una al clau y tres á la ferradura... l'atrevit pensament se manifestá, prengué carn, y, sinó hermós y tornejat, isqué tendre, tremolós y apassionat, com á fill d'un cor que á dolls vessava lo més pur y encés amor.

Ni formigant suá may Sentet com al manifestar lo seu voler á Tomaseta, la nineta dels seus ulls; ni may, esta's torná tan roja y sofocada com al sentir aquelles paraules, més dolces que la bresca, que per lo noves y harmonioses sonaren en los seus ohits com notes delicadíssimes tretes dels nirvis d'un arpa eòlica per trovaryre gentil.

Y com lo que Tomaseta tenia en lo cor no sabían amagarho los seus negres y parladors ullets, conegué Sentet ple de goig, que les seves paraules caygueren en l'ànima de Tomaseta com

(1) Del llibre « Capolls mustigats », tirada única de XXV exemplars.

pluja desitjada; y quan ella confosa y atortolada volgué pendre á broma los conceptes del amant, fugint de contestarlos y posar al descubert los secrets del seu cor, ell continuá la brometa y li prometé casarse ab ella al batre'ls canyots.

III

Des de la sembra dels fasols en çá ¡quins dies més tristos passaren pera Tomaseta! Ella no li podia negar al seu cor que sentia per Sentet un voler com may havia sentit... ¿La voldria ell de la metexa manera? ¡Era tan deslligat... tan monyicot!

Y esta tristor cresqué y's feu gran, tremenda y negra com gola de llop, quan Tomaseta, picada per la curiositat, li preguntá á sa mare quan se batian los canyots, y esta li digué, rihent, que quan se nugaran los goços ab llangonisses...

Tomaseta s'afluquia y perdía'l color y les ganes de menjar y de dormir y'ls seus pares buscavan lo motiu y no'l trovavan...

Per sort, esta situació no durá, porque Sentet tenia d'entrar prompte á la quinta y, pera estalviarlo, decidiren los seus pares que's casara. ¡Quina alegría tingueren al saber que ell volia á Tomaseta! ¡Tantes voltes s'havían dit ells que la millor xica pera'l seu fill era la Guimeraneta...!

Més goig encara tingueren los Guimeranos. ¡Y no haver caygut ells en que'l motiu de la tristor y de la malaltia de Tomaseta era l'amor, la inyor que sentia per Sentet!

IV

Lo prometatge ó festeig durá poch, y'l casament se fixá per á darrers de Agost.

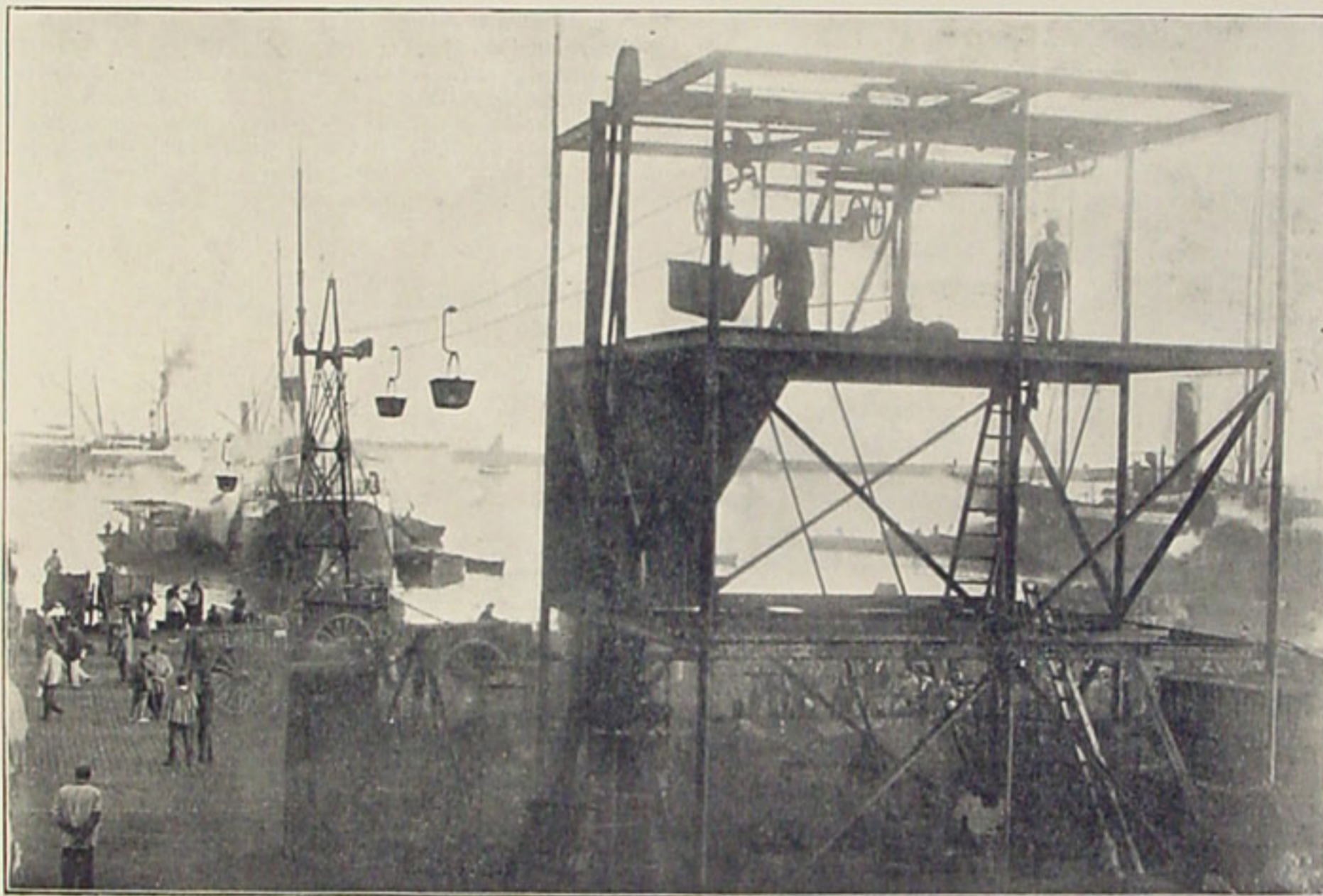
Fou una boda lluhida y de rumbo, casi, casi com la de Camatxo'l rich. Després de ohir missa, acompanyats del sinyó rector, de les families y dels amichs, que no eran poch, se'n anaren á la alquería de Cecilia, y allí tiraren la casa per la finestra, com se sol dir, ab la xocolata y lo dinar.

Molt se divertí la jovenalla juant en l'era, més lo remat de la festa va ser lo millor... Li preguntá Tomaseta á Sentet quan se batien los canyots, y lo sinyó Joan, que sabia la malicia de la pregunteta, porque'l seu fill no quedara mentider, maná als criats que desferan deu garbes de canyots en la era, y enganxant lo carro, posantli un trill darrera, pujá ell y agarra'ls ramals; Tomaseta y Sentet pujaren al trill, y aquella batuda may vista y celebrada per tots ab rialles, crits y cançons, coroná la festa com los pámpols de parra coronavan les festes de Dionís.

Y gracias á la ocurrencia del seu pare, pogué dir Sentet de Cecilia que's casá *al batre'ls canyots*.

SALVADOR GUINOT Y VILAR

Castelló de la Plana.

PORT DE BARCELONA. — APARELL MECÁNICH PERA LA DESCÀRREGA DE CARBÓ MINERAL.

Com á curiositat notable y bona mostra dels avenços que van introduhintse de día en día á Catalunya, publiquem avuy una vista del aparell mecánich que, pera la descàrrega del carbó mineral, funciona des de fins del passat Novembre en lo moll de Sant Bertrán del Port de Barcelona.

Aquest aparell simplifica en gran manera les operacions de descàrrega fins al punt de reduhir sos gastos á la meytat, y evita les manipulacions que's feyan sobre'l moll, ab les quals lo carbó quedava tot engrunat y convertit en pols. Ab lo nou mecanisme passa ben sencer des del vapor fins al depòsit instalat á terra, per medi d'unes vagonetes de ferro que van y venen del costat del barco á la canal del aparell montat sobre'l

depòsit, utilisant com á força motriu una máquina de vapor de deu cavalls, que posa en moviment los cables d'acer posats á uns deu metres d'alt sobre'l moll y que van des de la maquinaria sentada sobre una plataforma, que's coloca al costat del barco que's tracta de descarregar, fins al aparell del esmentat depòsit, sostenintse abans en un altre aparell intermedi que está á la vora metexa del aygua.

L'aparell comprén quinze vagonetes que descarregan per terme mig y día de vuyt hores 450 tonelades de carbó mineral.

Ha estat construit per la casa Watmore y Binyon, de Londres, per compte d'una empresa constituída per distingits industrials y capitalistes barcelonins.

GERMANOR CATALANO-PROVENÇAL

I

La germanor etnològica de Catalunya y Provença, filles de de la mare Roma, es innegable. La provan no tan sols son vehinatge, sinó l'afinitat de llengües, la extraordinaria semblança de les costums y llurs mutues simpaties; simpaties que no han pogut ser may destruídes per fronteres geogràfiques, tractes polítics, ni guerres nacionals.

Aquesta amistat s'ha afermat solemnement en temps moderns en dues circumstancies: durant la estada del poeta català Balaguer a Provença y ab motiu de la vinguda dels felibres a Catalunya, ab ocasió dels Jochs Florals de 1868.

En Víctor Balaguer, fugint de les persecucions polítiques dels moderats en 1867, emigrà a França ab la seva senyora, recorrent, sobre tot, lo Migdia de dita nació en accidentades peregrinacions. Les simpaties que tenia'l trovador de Montserrat a l'altra banda dels Pirineus eran nombroses. Les tenia sobre tot

Gras. Bonaparte Wyse. Mistral. Brunet. Balaguer. Marín.

*Aubanel. Roumanille. Valenti Marín.
Mathieu. Crousillat. Grivolat. Roumieux.*

com a despertador de la musa catalana entre'ls felibres, que tractavan de fer lo mateix ab la literatura de llur país. Al conèixer al poeta brollaren entorn seu les amistats, seduïts sos hostes per son afabilitat, ses generoses idees, son entusiasme per la causa regional, que apassionava aleshores als successors dels trovadors provençals. Aprengué allà nostre poeta la dolça parla de la terra y escrigué algunes composicions en dita llengua, essent una de les menys conegudes la que diu:

Tendro dindouleto—que voles per l'aire
Cercant l'infini,
A la gente damo—qu'abitó Bèu-caire
Porto un souveni.
Le diras: «Madamo,—perlo dóu terraire
Caro de poutoun
E souléu de roso—d'un paure trouhaire
Vaqui la cansoun.»

En dues ó tres ocasions més estigué poch temps a Provença y en 1876 obtingué'l títol de felibre majourau.

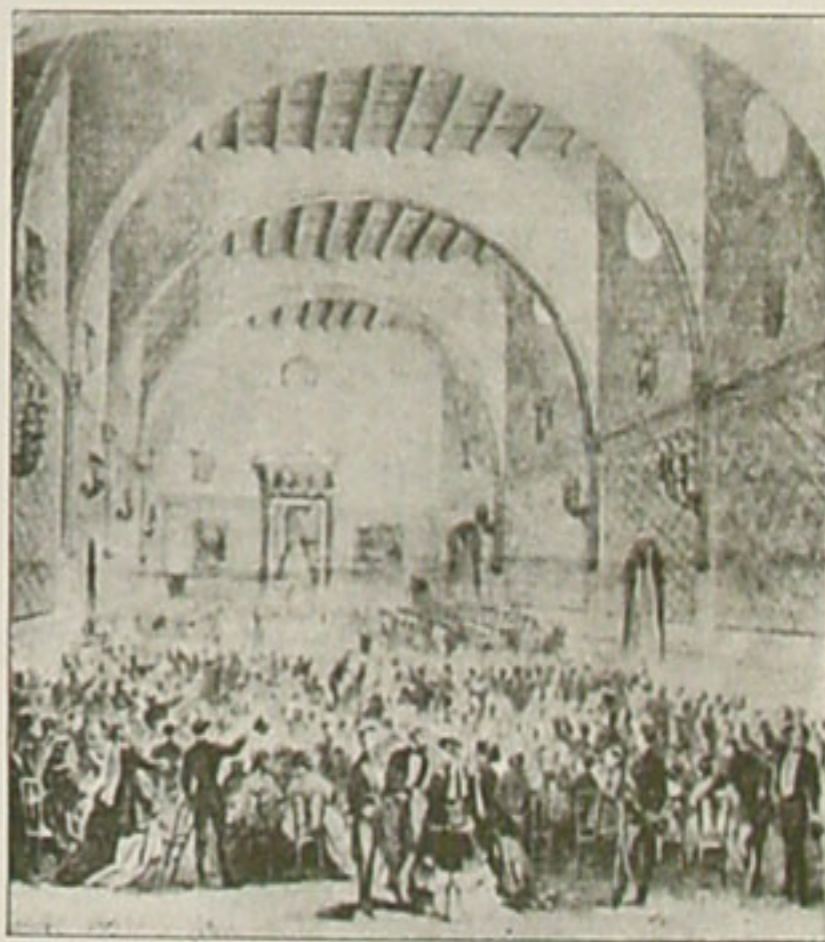
De la época de la emigració es la fotografia que acompanyém. Figuran en ella, ademés de nostre compatriota: en Félix

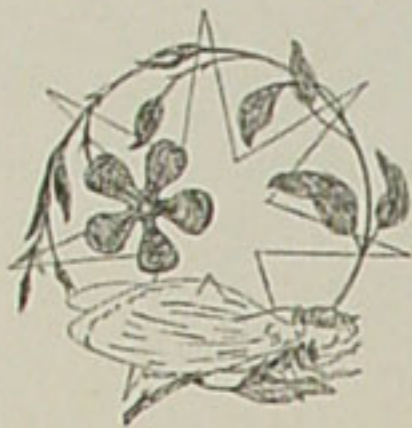
TÍTOL DE FELIBRE D'EN BALAGUER,
EN LO QUE FIGURA LA COPA DE LA AMISTAT.

Gras, actual colaborador de les festes d'Orange; Guillém C. Bonaparte Wyse, l'irlandés felibre, descendent de Napoleon I; Theodor Aubanel, l'idealista poeta de la «Miongrano entre-duberto»; Frederich Mistral, l'autor del Léxich provençal, molt més útil que les elucubracions de sos companys de causa, firmá com a president de la «felibrejado» lo títol d'en Balaguer; l'entusiasta Joseph Brunet; Anselm Mathieu, que fa ballar les arlesianes ab sos ayres de la «Farandoulo»; Blay Crousillat, altre artista de la ploma; «lou felibre pintre» Pere Grivolat; Roumanille, lo cantor de «La ferigoulo», Lluís Roumieux, «canceliè» varíes vegades del «felibridge» y'ls germans Marín, nebots de don Víctor.

Aquests y'ls demés poetes provençals, foren invitats pel Consistori a assistir als Jochs Florals de 1868, en agraïment a les atencions que tingueren per En Víctor Balaguer, un dels restauradors de la poètica festa, y les nombroses simpaties que entre'ls felibres conta'l renaxement català. Acceptaren la galana invitació en Mistral, lo princep Bonaparte Wyse, Roumieux y

SALÓ DE CENT DE BARCELONA DURANT LOS JOCHS FLORALS
DE L'ANY 1868. — (Dibuix de París.)

EMBLEMA DEL «FELIBRIGE».

EMBLEMA DE LA «CIGALO».

Pau Meyer, lingüista de París; se reuniren a Avignon, y sortiren cap a Barcelona. Les afectuoses manifestacions tributades als provençals per les estacions del trajecte afalagaren als il·lustres hostes, qui arribaren a la ciutat comtal en mig del major entusiasme. Assistiren a la festa de Maig representacions dels literats de totes les regions d'Espanya: Alcántara, Balaguer, Zorrilla, Roca y Roca, Damas Calvet, Boix, Enrich Terradas, Pons, Ruiz Aguilera, Roca y Florejachs, Bofarull, Conrat Roure, La-sarte y altres. Aquesta atmosfera d'unió y fraternitat fou molt favorable als Jochs de cortesia d'aquell any, que tingueren lloch entre caluroses aclamacions als poetes felibres y fervents desigs d'unió de les regions germanes y de les nacions veïnes. En elles se nuà'l llaç de la germanor catalano-provençal.

Al tornarsen a l'assoleyada terra dels trovadors, los felibres se'n portaren «La copa de l'amistat», dedicada pels éscriptors catalans als provençals; es de plata; en ella figuran Catalunya y Provença abraçades, en trajo talar, ab los escuts de les regions als peus. Cada any, per Santo Estelo, surt a la taula de l'alegra reunió la artística copa, y aleshores en Mistral, lo patriarca, entona son famós cant:

Prouvençau, veici la Coupo
Que nous vèn di Catalan.

y tots responen:

Coupo santo
E versanto
Vuejo à plen bord,
Vuejo abord,
Lis estrambord
E l'enavans di fort.

L'autor d'aquesta hermosa cançó, junt ab altres sis poetes, casi tots morts, fundà a Fontsegugne, en 21 de maig de 1854, lo felibrige provençal, y en memoria dels set instituidors, té set puntes la «Estelo» misteriosa y'l set es lo número sagrat dels felibres.

A n'aquesta associació, que prengué'l nom de Felibrejada ó Felibrige, seguí la «Cigala», reunió de provençals y llenguadocians, aquitans y llemosins, que son les quatre «maintenances» en que's divideix lo gran felibrige, fou estatuida a París en

ESCUT DE LA ESCOLA
PARISENCA DEL FELIBRIGE.

EMBLEMA DE LA «SOCIETAT
FELIBRENCA», DE PARÍS.

1875, per Faure, Bandoïn y Ricard; en 1879 Duc-Quercy, Tour-toulon, lo meteix Faure, Bonnet y Villeneuve-Esclapon, trovant la «Cigala» massa poch literaria, constituïren la «Societat dels Felibres de París» en que no s'admet a ningú si no pot fer son discurs d'entrada en provençal, y per fi, en 1892, Laffite y'ls seus amichs per dissidencies polítiques s'han reunit en la «Escola Parisenca del Felibrige», dedicada especialment a estudis llin-güístichs y històrichs.

Lo gran felibrige, lo felibrige vertader, lo d'en Mistral y de Provença, té per insighia la estrella misteriosa de set puntes, dibuxada per en Régamey; los cigalers portan la cigala de bron-zo daurat; la «Societat Felibrenca» ostenta'l girasol ab lo lema «Me vire vers lou souleu», també d'en Régamey, y per fi, la «Escola felibrenca» usa les armes projectades per en Ghensi y en Maurras: son 17 estrelles sobre fons d'azur ab un escudet central en que vola un colom; lo lema es «Tornan lo pasatge y l'onor».

Lo cant de guerra dels felibres diu:

Sian tout d'ami galoi è libre.

De conformitat ab aquesta màxima, si alguns d'entre ells pensan diferent, ja que caben en lo felibrige les més oposades idees, tots s'unexen en son amor a la regió y a la patria, que'ls domina; per demostrarho, cada any fan bullangueres escursions corporatives; plantan aquí y allà llurs monuments en memoria dels precursors y dels primers felibres, recorren el Migdia de França cantant y ballant la «Farandoulo».

CAPSALERA DEL «AIOLI».

Aquesta alegria, demostrativa y cridayre, tan propia de llur pais, los atrau totes les simpaties; a Orange, a Nimes y a Arles, a Valencia y a Chateaufort, a Beau-caire, a Avignon y a Mailla-ne, pagesos y burgesos escoltan estassats los ecos de les can-çons entusiastes a les ruïnes gregues y migevals, ó a les cases payrals dels poetes. En 1897 fins los ha acompanyat en llurs caminades folles lo President de la República.

Los regionalistas ultra-pirenencs, en lloch de decrexer per falta d'oposició, van augmentant cada día, y omplint en bona amistat llur terra natal.

Cada grupo de felibres té son portaveu en un periòdich redactat pels principals «capouliés»; podém citar: *Lou Felibrige*, *L'aioli*, inspirat per Mistral, del que'n reproduhim lo gravat de la capsalera, en que figura com principal personatge lo di-rector Barocelli de Javon; *Lemouzi*, redactat per «L'Ecole felibreenne du Limousin» y la «Ruche Correziènne de París»; *Lou Viro-Souleu*, lo girasol; *La Terro d'O*, defensor de la llengua d'oc; *La Sartan*, la paella; *Lou Grillh*, lo grill; *La Cobreto*, la cornamusa; *La Campano de Magalouna*, *Lou Bruse* y *Le Midi litteraire*. També publican varis almanachs: *Alma-nach Provençal*, *Armana Marsihés*, *La Lauseto* y *Lou Cacho-Fio*.

Lo moviment felibrench, molt conegut y estudiat al estran-ger, es popularissim a Provença, per la activitat dels literats que'l portan. Allá hi ha l'editor dels felibres, Roumanille; l'im-pressor dels felibres, Aubanel; lo vinater dels felibres, Mathieu y'l fotógrafo dels felibres, Carjat, y les tavernes, hostals y tendes, ab llurs ròtuls cridayres, van brollant cada día a pretext de la feli-brejada, a la qual desitjo tan llarga vida com per nosaltres meteixs.

VÍCTOR OLIVA

Vilanova.

NOSTRES GRAVATS

LO CASAMENT DE LA PRINCESA D'ASTURIAS

En nostra primera plana oferim dos magnífics retrats dels dos personatges que en aquests dies portan remoguda tota la Espanya ab motiu de son casament.

S. A. R. la Princesa d'Asturias, donya María de la Mercé, filla primogénita del difunt Rey Alfons XII y de donya María Cristina d'Habsburg-Lorena, actual Reyna Regent, va néixer a Madrid lo dia 11 de setembre de 1880.

Don Carles de Borbón, fill segon del Comte de Caserta, espós ja a hores d'ara de la Princesa, va néixer a Gries, prop de Batzen (Austria) pel novembre de 1870. Descendeix del fill segon del rey Carles III, qui succeí a son pare en los regnes de Nápols y Sicília, governant ab dos estats ab lo nom de Ferrán I.

Lo nou Príncep estudiá a Segovia la carrera d'Artillería, prengué part en les campanyes de Melilla y de Cuba, y es actualment Comandant honorari d'Estat Major del exercit espanyol.

DON LLUÍS FERRER-VIDAL Y SOLER

Elegit lo dia 4 del corrent President de la important societat barcelonina «Foment del Treball Nacional», per acort unanimitat de les Juntas Directiva y Consultiva de dit Centre, es persona d'activitat y clar criteri en totes les qüestions que més o menys directament afectan a la industria, podentse ben bé dir d'ell que ha arribat a la Presidencia del Foment, que ab tant acort ocupá son pare don Joseph, més per mérits propis que pel nom ilustre que porta.

Aquesta elecció aferma més y més les aspiracions del Foment en favor de la autonomia económica de les regions espanyoles, atenant a la significació de la persona del nou President.

Don Lluís Ferrer-Vidal se doná a conèixer ab treballs de caràcter industrial en les publicacions catalanistes, especialment en la *Revista de la Espanya Regional* que dirigia l'il·lustrat jurisconsult senyor Romani y Puigdemolas.

Quan, reconeguda la necessitat de reformes en l'orde administratiu, econòmic y polític se tractá d'un cambi d'orientació política d'Espanya envers lo respecte y garanties de les iniciatives y lligítimes aspiracions regionals, fou portat a la Presidencia de la Agrupació que's formá pera la realització del programa formulat per un general que després no ha sapigut mantenir-lo. Aquella agrupació's constituí de nou a ran de la decepció oferta per la anomenada massa neutra, y ab lo nom de Centre Regional Catalá, posá en sa presència a don Lluís Ferrer Vidal.

Lo programa del Foment, donchs, tindrà en lo senyor Ferrer-Vidal un entusiasta defensor; però principalment tindrán los industrials que forman aquella associació un defensor incansable de llurs lligítimes aspi-

racions, y un impulsor de valua per tot lo que signifiqui progrés material y moral de la regió catalana per medi del treball.

Per altra part, poch com lo senyor Ferrer-Vidal han estudiat los problemes plantejats pels diferents elements de la producció, y per lo tant, poch tan aptes per a intervenir en los conflictes que pugan produhirse, trovanthi tota un seny clar, un criteri recte, una imparcialitat y un afany incessant per a armonisar y agermanar, fixa la mirada sols en lo bé comú de la patria.

GENT DE CASA, PER MARIANO FOIX.

LA VISITA DELS PAPÀS. — *Què tal filleta meua (com te prova'l nou estat, com te prova?)*

NOVETATS DE LA POLITICA INGLESA

Tota la atenció del món polític ha estat concentrada durant la darrera quinzena en los successos ocorreguts a Inglaterra, a causa de la mort y enterro de la Reyna Victoria I a sos 82 anys d'edat, 64 de regnar sobre'l Gran Imperi Británic y 25 d'ostentar lo títol d'Emperatriu de les Indies. Aqueixs títols los ha hereditat son fill, lo fins avuy Príncep de Gales, que fou proclamat lo dia 24 de janer ab lo nom de Eduart VII.

Nasqué'l nou rey en lo palau de Buckingham lo dia 9 de novembre de 1841. Educat successivament a Edimburg, Oxford y Cambridge, obtingué pregons coneixements en varies ciencias, ajudat de ses naturals disposicions y de les ensenyances que havia rebut al costat de sa mare. Acabats sos estudis emprengué viatges per Italia, lo Canadá, los Estats Units, Alemanya, Austria, Egipte, Turquia, Grecia, havent viscut ademés llargues temporades a París.

L'any 1863 fou nomenat Duch de Cornwallis y entrá per dret propi a la Cambra dels Lords.

Lo 10 de mars del meteix any va casarse ab la princesa Alexandra, filla del rey Cristiá de Dinamarca, qual retrato publicuem al costat del de son real espós, axís com ddes notes que donarán a nostres lectors una idea dels solemnes actes de la proclamació del Rey y del enterro de la Reyna Victoria.

ES LA GUARDIA QUE PASSA,

QUADRO DE B. LEMEUNIER.

—Es la guardia que passa!— y tothom s'atura y fa lloch pera véurels desfilat, des del ciclista de telégrafes a la florista ambulat, del baylet desarrapat al estudiant que no es a classe, de la senyora vella a la gentil modista que té una miradeta per tothom. Y la guardia passa, l'arrogant sargento al davant, sos flamants subordinats seguintlo, dos a dos, al pas, fent retronir l'empedrat solemnement, avançant, poch a poch. Tal com se veu en lo quadro d'en Lemeunier y no's veuria en la més hermosa y acolorida descripció que nosaltres intentesim fer de tan bella obra d'art, que fou la admiració dels visitants de la última exposició francesa.

REVISTA MENSUAL

PERA

SENYORES

PARÍS, 8 de Febrer de 1901.

UNA de les tendències actuals més marcades en lo moviment general, es d'una mena de lluyta contra certes modes. No es que les senyores refusin de ferse les faldilles d'una manera ó'ls abrichs d'un'altra, ni's refereix tampoch al luxó més ó' menys gran en habillarse, ni á la forma dels sombreros; es més important, més gros y podém dirho aquesta vegada, es un moviment més... racional. En efecte, no's tracta ja de la part exterior de la nostra roba, sinó essencialment en lo que's refereix á la part cómoda, á la part higiénica de lo que portém, á sustreures als sufriments y perjudicis considerables que ocasiona al cos la adopció de certes modes que á la llarga causan mals irreparables.

Y lo que dich no va de broma, sinó que es de lo més serio que s'ha tractat may en lo que's refereix á les senyores.

L'ús, ó més ben dit abús, may prou criticat del cosset ó cotilla, que oprimeix lo cos, entorpeix les funcions digestives, priva la crexença y dona formes ficticies á moltes de nosaltres, es un dels assumptes que més acalorades discussions ha portat d'un quant temps á n'aquesta part. En compte de les gracies forçades y perjudicials que donan molts cossets, y ja que es molt difícil el suprimirlos, s'ha mirat al menys de ferlos més adaptables al cos, ja que es de mala lley ajustar lo cos á dita peça fent posar lo pit fora de son lloch, fent ressortir los costats y oprimint lo ventre ab tots los consegüents mals que axó porta.

Ja s'han donat ben bé al oblit los cossos ridículament prims quan son obtinguts per procediments fora de lley. La línia esvelta y ondulant y'l cos allargat, es lo que s'ha d'obtenir. L'objecte del cosset es de suprimir tota prominencia, sostenint lo bust, arrodonint lo cos, y dissimulant tot lo possible la crexença del ventre.

ABRICH DE NIT.

Sembla impossible a quins resultats se pot arribar gracies a curves habilitment traçades, a una disposició intel·ligent, a un procediment d'un enginy ben remarcable. Los cossets son curts y-tota la traça consisteix en fer que's mantingan en llur setí, sense que pugin. No tenint lo sosteniment de la compressió exagerada del cos, per si sol, té sempre tendència a anarsen del seu lloch. Donchs axó es un dels problemes que s'han presentat y qual millor solució es la que segueix. Se subjecta de baix per medi d'un sistema de tirants múltiples que no augmentan gens lo pes dels vestits y obligan al cosset a conservar lo seu lloch degut.

La primera part d'aquests tirants, que's fan de seda ó satí, se fixa al voltant del cosset, independents y tocant-se gayre bé los uns als altres. Son tallats al biaix de manera que's pogan colocar bé y son més amples de dalt que de baix, ahon acaban ab una cinta elástica que's fixa en son lloch. Encara que puga semblar que no, a la

VESTIT DE CARRER.

práctica es extraordinariament senzill lo procediment, y d'un éxit segur, tenint la considerable ventatja de que no perjudica gens als órguens de la digestió, ni als de la respiració, y si hi hagués una mica de compressió, fora sempre als costats únicament, ab lo qual queda obtinguda la principal ventatja desitjable. Lo nombre de cases que's dedican a estudiar los mellors cossets, es considerable y son treball forsament meritori ja que axó té una ventatja altament considerable, que no s'escaparà al criteri de les senyores catalanes. La idea de la ciencia va sempre junta ab la de la moda, ja que una y altra están íntimament unides. Perçó veyém los cossets *Doctora, Científica*, de la Facultat, etc., etc.

¿Y les çabates? ¡Quánts peus hi há desgraciats per culpa de les modes! Un peu axecat del taló descansant afafigosament sobre'ls dits, los quals van al meteix temps apretats d'una manera bárbara, y tot per fer un peu bufó, sense mirar si axó pot ó no resistirse, y

TOILETTE NOVA.

que a la llarga arriba a fer mal a les que ho fan. Ara's portan les çabates molt menys estretes del davant, ab talons poch alts y d'un conjunt més racional.

Les senyores que miran per la seva salut, adoptan totes aquesta moda que es més cómoda y al meteix temps útil.

JULIETTE

NOSTRES FIGURINS

ABRICH DE NIT

Abrich de nit de *luxeiul*, color crem, posat sobre *liberty* y voltat de farvalants de muselina negra y palla, adornat de medallons de musselina negra, incrustats al guipur, brodat al centre y voltats de cordonet d'or, lo qual també fá l'adorno de l'acaxalat que forma lo

ABRICH DE PELLIS.

voltant de baix. Un coll de vellut blau turquesa que li dona un ayre molt fi, y per ultim, un caputxó folrat de musselina negra ab l'interior del meteix vellut blau del coll. No duptém veure reproduhit nostre dibuix á les sortides del Liceu, ja que es remarcablement elegant.

VESTIT DE CARRER

Una faldilla feta á plechs de dalt á baix, sostinguts per altres que acaban al genoll fixats per dos botons; cos á plechs també fixats á la espatlla y lo cos seguint les indicacions del dibuix, completat per un galó negre *appliqué* de flors y adornos de robes antigues de colors esblaymats que li dona'l punt, completats per uns *depasants* de vellut, color taronja á les mànegues, al coll y al cos, fan un conjunt molt distingit per un vestit de llana barreja de negre y blanch d'alta novetat.

TOILETTE NOVA

Es feta de panyo *pelucheux*; la faldilla forma corselet, es acaxalada de baix y posada sobre una segona faldilla de panyo blanch *soutaché*; sobre una camisa d'aquest meteix panyo van uns tirants de panyo abotonats al corselet. Coll alt ab dues tires de vellut y mànegues ab *buffants* fets també del panyo blanch.

Es d'un gust completament nou y té un ayre d'elegancia que la fa molt recomanable.

ABRICH DE PELLIS

Aquest es un abrich de pells ultim model, de forma paletó fet de vellut negre que dona un ayre de superba elegancia. Les espatlles son cubertes de guipur de seda negra, posat sobre un transparent de satí, color de marfil que es d'un gust exquisit. Completa l'abrich un gran coll, solapes que arriuan fins á baix de tot y punys de lynx, fent un total com poden veure pel gravat, que no podém menys de fer remarcar á les nostres amigues.

VESTIT DE NU·V·I·A

Avuy podém oferir á les amables llegidores que ja no son per meréxer perque l'amor s'ha cuydat de portarlis l'enamorat company que ha de ferlis plahenta la vida, y veuen aproparse l'hora feliça d'enllaçarshi eternalment, un riquissim model de vestit de nuvia, de *crépe* de la Xina blanch incrostat de motius de musselina de seda brodada.

Lo cos está completament folrat de traners, fixat á la altura de l'espatlla per les flors de tarongina. Coll alt brodat també y mànegues estretes, ab un *buffant* al colze. Cua llarga en forma de cascata de *crépe* llisa.

Com veuran les enamorades senyoretetes que mirin aquest model, lo conjunt es seriós y d'una elegancia exquisida, que'l fa recomanable per ell sol.

VESTIT DE CAMBRERA

Aquest es de panyo llis completament, abotonat al davant y ab faldilla molt ampla de baix; les mànegues son estretes y'l coll molt baxet.

Completa'l vestit un devantal blanch ab brodat al voltant y tires també iguals.

VESTIT DE NU·V·I·A.

VESTIT DE CAMBRERA.

TOILETTE SENZILLA

Es de llana groxuda blava, ab la faldilla *dentelée* de baix, les ondes arrodonides, son separades dexant veure una *sota faldilla* de panyo vermell, ratllat de negre. Lo cos una mica forma de brusa, s'obra sobre un plastró de panyo també vermell com á la faldilla. Les solapes, punys y cintura també son vermells, axis com lo coll que es de vellut. L'armilla va adornada de botons d'or, axis com també les solapes, mànegues y'l voltant de la faldilla.

ULTIM MODEL

Vestit de vellut blau pastell.

La faldilla acaba per una banda de armilla á qual part superior va un biaix de vellut, una mica més fosch. Lo cos es també de vellut y tallat en forma de jaqueta. Coll girat cubert, igual que les solapes, de guipur; aque-

TOILETTE SENZILLA.

lles obran sobre una armilla de vellut blanch ab botons d'or d'ayre molt fi. Les mànegues son curtes ab lo puny al colze y ab *bouffants* de vellut, y lo conjunt fá un trajo de gran novetat, y que no'ns equivoquém al dir que será adoptat per les senyores més distinguides, per la molta elegancia y bon gust que demostra dintre de la seva marcada senzillesa.

MODEL PRINCESA

Trajo princesa de panyo gris.

Lo davant de la faldilla está obert dexant veure un vellut del meteix color, voltat de galons brodats que també tancan lo trajo.

Bolero de pell ab coll girat, solapes y espaltes també de pell, una artística civella d'or que tanca lo bolero.

Mànegues ab puny de pell, acabant ab un *bouffé* de seda, de tó clar, igual que la corbata que completa'l vestit com poden veure pel gravat.

CONSELLS PRÁCTICHS

En lo desig de complaure á nostres lectores, oferintleshi tot quan puga essérleshi interessant, axis en la confecció de llurs vestits, segons les prescripcions de la moda, com en lo que contribuexi á aumentar ó conservar la seva elegancia y distinció naturals, creyém del cas la publicació en aquestes columnes, á n'elles especialment consagrades, d'una colecció de fórmules y receptes utilíssimes, y al meteix temps, senzilles d'execució.

Comencém avuy donantne una, qual sola enunciació se farà simpática á totes.

BANY DE BELLESA. — No hi há cap classe de bany que embellesca la pell y la fassa tornar fina, blanca, satinada, com lo bany justament anomenat bany de bellesa, que's prepara de la següent manera:

Se posan á bullir 8 litres d'aygua clara de font, en la que s'hi ha tirat 8 lliuras de segó, 6 grossos grapats de borraix, 3 lliures de lluvins pulverisats y 2 lliures d'ordi pelat. Se deixa bullir aquesta barreja y l'aygua durant mitja hora ben bona, ho tiren tot seguidament dintre la banyera y s'hi afegeix aygua ab prou cantitat per al bany.

ULTIM MODEL.

MODEL PRINCESA.

sevol altre dia del any, perque l'acció no té res que veure ab la nit de Nadal. Li falta interès, y no fou del agrado del públich. En Morera ha posat en aquesta obra alguns números de bona música.

El llop pastor de'n Marquina, es una obreta que ell titula poema, y té pretensions de simbólica, y no es res ni té cap ni peus. Cal convèncers de que no es lo meteix escriure odes y articles de periòdichs que obres per al teatre. En la música, l'autor, J. Gay, no ha estat inspirat. Los amichs aplaudiren la desgraciada obreta, però'l públich feu ostensibles mostres de disgust.

••

Les dues çarqueles *España en París y Sandías y melones*, estrenades en Eldorado, no presentan res de nou: los metexos toreros, los metexos xulos, lo meteix patró d'altres obres que'l públich ja sap de memoria. No obstant, *Sandías y melones*, escursant algunes escenes massa llargues, resultaria una obreta com altres que han merescut lo favor del públich, puix está ben escrita, dialogada ab soltura y té algunes escenes bastant xistoses.

L. F.

BIBLIOGRAFIA

(En aquesta secció s' donarà compte de tots los llibres que ns envien autors ó editors.)

TON Y GUIDA (*Hänsel und Gretel*). Rondalla musical alemanya, lletra d' *Adilaida Wette*, música d' *E. Humperdinck*.—Barcelona, 1901.

Lo setmanari *Juventut* ha publicat lo llibret d'aquesta rondalla, traduïda al catalá y aplicada á la música per Joan Maragall y Antoni Ribera, sent coincidir la seva aparició ab l'estreno de la obra original en lo Gran Teatre del Liceo. L'èxit que hi ha obtingut, ben demostrat per les successives representacions que se n'han vingut donant, ha posat de manifest lo seu mèrit axís artístich com literari y la oportunitat de publicar aquesta traducció, molt ajustada, per altra part, al original alemany y ben apropiada pera les representacions d'aquell en catalá, que es lo propòsit que ha guiat á sos autors.

••

LO PARE DON JOAN GALLIFA.—Quadro dramátich en un acte y en vers, original de *Joseph Blanch y Romani*.—Barcelona, 1901.

Aquesta obreta, propia pera ésser representada en algún Centre Catòlich, obtingué menció honorífica en lo Certamen de l'Academia Bibliogràfica Mariana de Lleyda, celebrat en l'any 1900 y ha estat ara donada á llum formant part de la Galeria dramática de la *Biblioteca Regional*. Com son títol indica, es un epissodi de la guerra dels francesos, en la que tant va distingirse, com á patriota, l'pare Gallifa.

••

IDEARIUM NOEL.—1900-901.

La simpática revista ilustrada que ab lo nom de *Idearium* se publica á Granada, ha obsequiat á sos subscriptors ab un magnífich Almanach ple de notes artístiques, algunes d'elles en colors, figurant en lo nombre d'aquestes un apunte del mestre catalá Fortuny; y escullit text degut als millors escriptors castellans y andaluços, que acostuman á col·laborar en ses planes.

LECTURA BILINGÜE.—Exercicis per'aprendre de llegir en catalá y de traduhir en castellá'ls noys y noyes de les escoles de Catalunya, per don *Salvador Genís*, Mestre superior.—Barcelona.—Imprenta y Litografía de Joseph Cunill Sala, 1900.

Aquesta obreta, fruyt dels estudis y experiència de son autor en la materia, es un método senzill de comparació entre la llengua catalana y castellana, disposat de manera que'ls noys aprenen al meteix temps á llegir en catalá y á llegir y traduhir en castellá, puix en les dues seccions en que's divideix una de frases curtes, impresa en tipos grossos y una altra de lectura corrent en tipos més petits, tenen sempre la traducció davant per davant del original. Lo text, apropiat á la intel·ligència de la infància, conté troços escullits de distints autors il·lustres, y quèntos, historietes y articles de sana moral, economia doméstica, etc., que fan agradable la seva lectura y atrauen de debó la atenció dels noys y noyes. A tall d'introducció, hi há les principals regles fòniques ó de pronunciació pera llegir bé en catalá, que revelan l'amor y'ls coneixements del autor en la gramática catalana, ja acreditats en altra obra del mateix que conexen de molts anys ençá'ls professors y dexebles dels Colegis de nostra terra, y que's titula *El Auxiliar del Maestro catalán en la enseñanza de la lengua castellana* (1.ª y 2.ª part) de la qual pot considerarse aquesta com aplicació y complement.

••

¿POR QUÉ SOY ARTISTA? Autobiografía de una actriz, por *Sican Fabré y Oliver*.—Vilanova y Geltrú.—Oliva, tipógrafo.—1900.

Es un monòlech escrit ab sentiment y forsa coneixement del cor humá, que's llegeix ab gust del principi á la fi sense que decaygui la atenció á causa de certs epissodis puerils que s'hi trovan y que no per axó arriban á deslluhir la delicada tasca del autor vilanoví. Lo llenguatge, molt correcte y cuidat, indica gran estudi del idioma y posa al senyor Fabré entre'ls bons prosistes castellans. La impressió esmeradíssima, y per ella mereix un aplauso'l tipógrafo senyor Oliva.

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS

DE BARCELONA

Cartell extraordinari.

Després de la Convocatoria suscrita y publicada per aquest Consistori en 14 de Desembre últim, han estat oferts per á ésser adjudicats en la Festa dels Jochs Florals d'enguany los següents:

PREMIS.

Un objecte d'art, ofrena de la Agrupació protectora de la Ensenyansa Catalana, al autor de la millor producció dramática en un acte y en vers, de carácter infantil y, per tant, propia pera ésser representada per noys, y qual argument está basat en un fet de la Historia de Catalunya ó bé possi de relleu un fet altament moralisador.

Altre que ofereix lo periòdich catalanista *Juventut*, á la millor composició en prosa qual assumpte's deixa á la lliure elecció del autor, preferintse en igualtat de mèrit la que tracti ó estúdie algún dels aspectes ó problemes de la vida moderna, ja s'fa en quadro de costums, ja en un treball científich ó sociològich.

Per á la adjudicació d'aquests premis se fan extensives les metexes prescripcions consignades en lo cartell de convocatoria de 14 de Desembre del any passat, quedant tancada ab lo present extraordinari la admissió d'altres premis pels Jochs Florals d'enguany.

Barcelona 31 de Janer de 1901. — P. A. del Consistori.—Lo Secretari, *Salvador Vilaregut*.

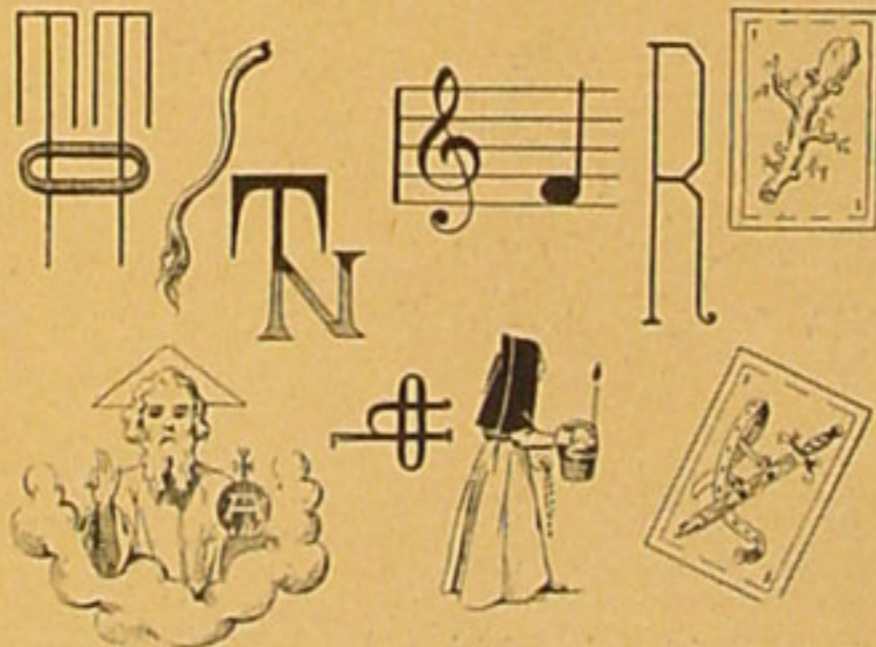
PATRIÓTICA PUBLICACIÓ

S'está editant una nova colecció de cançonetes populars catalanes que's posarán á la venda al inverosímil preu de deu céntims cada una. Portarán totes un dibuix alegòrich, la melodia, la lletra y unes notes folklòriques referents á la cançó.

Gracies á la amabilitat dels patriotes y desinteressats editors, LA IL·LUSTRACIÓ LLEVANTINA podrà oferir als seus abonats una de les primeres que veurán la llum pública.

CURIOSITATS Y PASSATEMPS

JEROGLIFICH

XARADA

Vaig baxar de dues-tres
perque'l quart-dos arribava
provehit d'un prima dos
qu'estova molt bé la llana.
Quan vaig ser á la estació
ja'm sentó la gran xiulada.
Si'l segona no li plau

molt menys la dos-tes sa-quarta
mal quart doble la qüestió
vaig veure allavors que anava.
Ei va fugir tot seguit,
peró'ls que varen quedar-se
repartían cada tot...
dibent en estranya parla:
«No hi há més lley que'l'au-dos
estamos ó no en Espanya?»

— ¡Pobre home! Li torna agafar lo mal de Sant Pau: deu haver tornat á véurer un capellá. (Le Rire.)

WALDERSEE: — ¡Malvinatje l'importú! No acabaré may si'm destorban á cada instant.

QUADRO SILÁBICH

- 1.ª ratlla: Ornament relligiós.
- 2.ª id. Ho es tota tela.
- 3.ª id. Flor d'hivern.

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA.—Fi-la-do-ra.

SALT DE CAVALL.—A l'Aduana va aná un día
 En Ton, que es un tanjanás,
 y al explicar lo seu cas,
 un castellá que hi havia:
 —Hable en cristiano, — cridá;
 y En Ton, ab calma, digué:
 —Mirí, com parla vosté
 també un moro hi sab parlá.

ENDEVINALLA.—Gironella.

Sumari del núm. 7.

GRAVATS: Hores d'angunia, dibuix de A. Utrillo. — Vista de Vilanova y Geltrú. — Un carrer de Vilanova. — Vestibul de la Biblioteca avans de la arivada del tren. — La estació de Vilanova: La arivada del tren. — L'enterro: Les absoltes devant de la Biblioteca. — La capella ardent. — Saló Biblioteca. — Escritori predilecte d'en Balaguer, existent á la casa de Santa Teresa. — Víctor Balaguer, 1854 (dibuix de Henry Vidal). — Retrato de Víctor Balaguer, 1900. — Vilanova y Geltrú: Interior de la casa de Santa Teresa. — Saló de pintura de la Biblioteca Museu Balaguer. — Sala d'escultura. — Casa de Santa Teresa: Retaule del capsal del llit. — Museu Balaguer: Fragment de la sala Isabel. — Gent de casa, per Mariano Foix. — Dr. Francisco Salvá y Campillo, retrato per J. M.ª Marqués. — Mtre. Joseph García Robles (retrato). — Los hostes argentins: Visitant la colecció zoológica; Pas-sejant pel Parch; La filla del Intendent. — El Museu Biblioteca Balaguer, de Vilanova y Geltrú. — Qüento ilustrat, per Anriban. — Caricatures. TEXT: Crónica de Catalunya, per Ferrán Agulló. — Víctor Balaguer, per J. Fabrè y Oliver. — Un pensament de Víctor Balaguer. — La gran obra d'en Balaguer. — La nova casa de *Lo Rat-Penat*, per J. Portals y Presas. — La Reyna Victoria, per W. Coroleu. — Nostres gravats. — Sport, per J. Eliás Juncosa. — Revista de teatres, per L. F. — Bibliografía. — Publicacions rebudes. — Curiositats y passatemp. — Anuncis. MUSICA: Follies, per J. García Robles; lletra d'en J. Riera y Bertrán.

ANUNCIS

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

(ÚNICA ILUSTRACIÓ CATALANA)

REVISTA ARTÍSTICH-LITERARIA

DE

Catalunya, Valencia, Balears y Rosselló.

Rambla de las Flors, 20, primer.

CADA NÚMERO UNA PESSETA

Mig any. 11 pessetes.

Un any. 20 »

Extranger.

Un any. 25 franchs.

A Filipines, Cuba, Puerto-Rico y demás païssos de l'América llatina, fixarán los preus los senyors corresponsals.

Pagoŝ á la bestreta.

COLECCIO COMPLERTA

DE

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

(primera época.)

Se trova de venda á n'aquesta Administració al preu de

CINCH PESSETES.

ARTÍSTICHES TAPES PERA GUARDAR

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

apropiades pera Casinos y Biblioteques.

PREU 4'50 PESSETES.

Se venen á n'aquesta Administració y á casa de nostres corresponsals.